

Cristian Paun: Scumpirea petrolului va alimenta inflatia si va pune presiune pe bugetele românilor

Cresterea cotelor petrolului pe pietele internationale va alimenta inflatia în România în lunile urmatoare si va pune presiune asupra bugetelor familiilor, în contextul dependentei ridicate de carburanti fosili si al investitiilor insuficiente în alternative energetice, a declarat pentru AGERPRES profesorul universitar de economie Cristian Paun.

Cotatia barilului de petrol Brent din Marea Nordului a urcat luni dimineata cu aproape 19%, la 111 dolari, dupa ce crescuse deja cu aproximativ 28% saptamâna trecuta, pe fondul temerilor investitorilor ca prelungirea razboiului din Orientul Mijlociu ar putea perturba sever pietele energetice si afecta cresterea economiei mondiale.

"Ma astept la o stabilizare a acestui pret în perioada urmatoare si, încet-încet, daca lucrurile se rezolva acolo, pretul petrolului sa își revina. Ce impact are în momentul de fata aceasta crestere de pret în România? Cu siguranta va alimenta inflatia. Cel puțin în aceste luni din an, inflatia va fi mai mare decât a fost prognozata. Noi ne asteptam ca preturile sa se tempereze încet-încet, mai ales catre a doua jumatate a anului, si sa vedem preturi mult mai mici fata de anul anterior. Din pacate, un astfel de eveniment ne zdruncina mai tare decât pe alte tari, pentru ca nu suntem foarte pregatiti si nu avem acea independenta energetica fata de hidrocarburi pe care o au alte state, care au investit masiv în electric, în baterii si în tot felul de solutii alternative - transport în comun electrificat, piste de biciclete si asa mai departe", a mentionat Cristian Paun.

Potrivit acestuia, România nu a facut astfel de investitii, astfel încât dependenta energetica a tarii noastre de hidrocarburi este foarte mare.

Totodata, el a subliniat ca parcul auto din România este mult îmbatrânit fata de media Uniunii Europene, ceea ce înseamna consumuri mai mari de carburanti fosili, de hidrocarburi, fata de alte tari.

"Asta va duce cu siguranta la o saracire si mai mare a românilor si, evident, la o presiune si mai mare pe bugetul fiecarei familii, iar fara reactii din partea noastra, fara o adaptare la aceasta situatie, problema va fi destul de complicata. Trebuie sa înțelegem ca, încet-încet, transportul urban va trebui sa se bazeze mai mult pe masini electrice, pe biciclete, pe trotinete, pe mersul pe jos, pe transportul în comun si mai puțin pe aceste masini alimentate de hidrocarburi. Este nevoie de o infrastruktura si mai buna a tot ceea ce înseamna statii de încărcare electrice, inclusiv pe spatiile publice. De asemenea, sunt necesare mai multe facilitati reale pentru românii care își instaleaza panouri solare si care își cauta aceasta independenta energetica prin investitiile pe care le fac. Deocamdata, noi suntem destul de amatori în tot ceea ce înseamna politici publice care sa ne salveze si sa ne faca mai rezilienti în fata unor astfel de crize", a mai spus Cristian Paun.

În opinia sa, daca conflictul se rezolva repede, este foarte probabil ca lucrurile sa revina la normal. În schimb, daca conflictul se prelungeste, probabil ca pretul se va stabili undeva în jurul valorilor de astazi o buna perioada de timp, iar atunci va trebui ca fiecare dintre noi sa gasim solutii la aceste preturi foarte mari de la pompa.

"Sigur ca si statul poate face ceva: poate sa reduca fiscalitatea pentru aceste produse de energie, gaz si combustibil, mai ales pentru agricultura; poate avea în vedere scaderea accizei, fara nicio urma de îndoiala. Este o solutie foarte buna, doar ca pentru aceasta scadere de acciza trebuie sa obtinem aprobare din partea Uniunii Europene. Sau poate, daca lucrurile merg spre mai rau, sa regândeasca aplicarea TVA la aceste produse si sa vina cu un TVA diferentiat, astfel încât o perioada sa nu platim acest TVA mare, sa platim un TVA de 10%, pentru

toate aceste produse. Poate si o acciza mai mica si, în felul acesta, am tine preturile sub control si am evita un puseu inflationist suplimentar, care ne-ar genera probleme si mai mari decât avem în momentul de fata", a adaugat profesorul universitar de economie.

Scumpirea petrolului se va reflecta în preturi, în conditiile în care produsele sunt transportate, iar cele agricole sunt realizate cu ajutorul carburantilor.

"Toate aceste elemente vor ajunge, într-un final, în pret, însa nu într-un procent imens, pentru ca, pe lângă costul de transport, mai sunt si alte costuri. Procentul nu va fi neaparat foarte mare si pentru ca românii nu mai prea pot scoate din buzunar bani pentru a plati preturile la care se gândesc antreprenorii, luând în considerare toate aceste costuri marite. Nu este usor nici pentru antreprenor sa includa în pret toate aceste majorari de costuri pe care le are. Acum statul discuta chiar ideea de a creste si salariul minim, care ar fi o decizie gresita. Dupa ce exista o presiune foarte mare dinspre energie, gaz, petrol si carburanti, sa mai cresti si salariul minim este o idee extrem de paguboasa", sustine economistul.

În opinia sa, crizele geopolitice din zonele bogate în resurse energetice arata cât de vulnerabile ramân economiile dependente de petrol si gaze.

"Eu nu înțeleg de ce nu am învățat de la razboiul din Ucraina ca aceste natiuni care stau pe rezervele de petrol si de gaz ale lumii nu sunt deloc pacifiste si linistite si ca va exista permanent o problema, iar ea se va acutiza pe masura ce aceste resurse devin tot mai rare. Este, cum sa spun eu, natâng sa crezi ca viitorul va apartine tot masinilor pe hidrocarburi, pe combustibili fosili, si ca nu trebuie sa facem absolut nimic pentru a remedia aceasta problema. Din punctul meu de vedere, situatia va fi dificila în perioada urmatoare pentru fiecare român", a subliniat Cristian Paun.

Totodata, el si-a exprimat speranta ca solutionarea conflictului se va produce destul de rapid, iar Iranul va ceda în fata presiunilor internationale - si vom vedea o schimbare de regim, pentru ca "acel regim terorist, tiranic, nu este deloc datator de liniste si speranta si s-a vazut cât de mult rau poate face Orientului Mijlociu".

"Loviturile acestea pe care Iranul le da astazi tarilor din regiune sunt destul de lipsite de logica si mult îmbibate de terorism si teroare. Iranul nu produce foarte mult petrol acolo; el produce cam 10% din productia de petrol a Orientului Mijlociu. Cel mai mult produc în momentul de fata Arabia Saudita, împreuna cu Emiratele Arabe Unite, Kuwait, respectiv Qatar si Irak. Ei împreuna produc peste 60% din petrolul regiunii, din care cel mai mult produce Arabia Saudita, dar avem aceasta problema a strâmtoarii de acolo. Noi nu ne alimentam din acea strâmtoare; avem o sursa alternativa, Azerbaidjan, care nu are legatura cu acest conflict. Avea legatura mai degraba cu atacarea Ucrainei de catre Rusia, fapt pentru care atunci preturile au crescut mai mult, chiar daca cresterea pretului petrolului pe piata globala nu a fost atât de mare. Deja am depasit acel prag maximal, suntem la 120 de dolari barilul, fata de 117, maximumul de atunci, dar atunci am avut o crestere la pompa a pretului mult mai mare decât ce vedem astazi, tocmai pentru ca sursele noastre de aprovizionare nu depind atât de mult de Orientul Mijlociu, asa cum depindeau atunci. Atunci eram, ca si acum, dependenti destul de mult de Azerbaidjan, care nu este neaparat în zona directa de conflict", a explicat Paun.